

Cihlářské výrobky - technologie výroby

Keramika

- materiály vyrobené z anorganických surovin na bázi silikátů tvarováním a vypalováním. Obsahuje menší či větší množství pórů.

Rozdělení:

- Podle obsahu pórů
  - pórovitá keramika, nasák. nad 10 %
  - polohutná, 6 – 10 % nasákavost
  - hutná, 3 – 6 % nasákavost
  - poloslinutá, 1,5 – 3 % nasákavost
  - slinutá, nasákavost pod 1,5 %

- Podle použití

- stavební k. (cihly, obkládačky, kamenina)
- zdravotnická
- technická (elektrotechnika – izolátory)
- žárovzdorná (šamot, dinas ...)

Keramické výrobky

Cihlářské výrobky

Vlastnosti cihlářských výrobků:

- Nasákavost 10 – 22 % (u slinutých pod 10%)
- Objemová hmotnost 1000 až 2000 kg.m⁻³
- Pevnost v tlaku 3 – 60 MPa (podle teploty výpalu)

Technologie výroby

1. Těžba suroviny
2. Odležení suroviny
3. Příprava surovin
4. Tvarování výrobků
5. Sušení
6. Výpal
7. Broušení cihel
8. Balení, skladování a expedice výrobků

1. Těžba surovin

- cihlářská hlína se těží v blízkosti cihelny v tzv. **hliništi** povrchovým způsobem korečkovými, kolesovými nebo lopatovými rypadly
- natěžená surovina se dopravuje na haldy k odležení kolejovými vozíky, pásovými dopravníky nebo nákladními auty

Hlinišťě

Hromady cihlářské hlíny

2. Odležení hlíny

- **haldování** – ukládání hlíny na haldy
  - odležení a částečná homogenizace
  - vytvoření dostatečné zásoby

Haldování

3. Příprava hlíny před tvarováním

Během přípravy suroviny se provádí **regulace vlastností** změnou množství rozdělovací vody, ostřením, lehčením, odvzdušňováním, odležením, použitím přísad, ale také důslednou homogenizací, drcením, mletím a míšením.

Přísady upravují chování surovinové směsi při vytváření, sušení a pálení.

- **ostřiva** snižují plastičnost, nebezpečí smrštění a tvorbu smršťovacích trhlin při sušení (písek, šamot, popílek, struska...)
- **lehčiva** snižují objemovou hmotnost vypáleného střepu a tím zlepšují tepelně izolační vlastnosti výrobku (dřevěné piliny, uhelný prach, rašelina)

Nakládací zásobníky
na hlinu

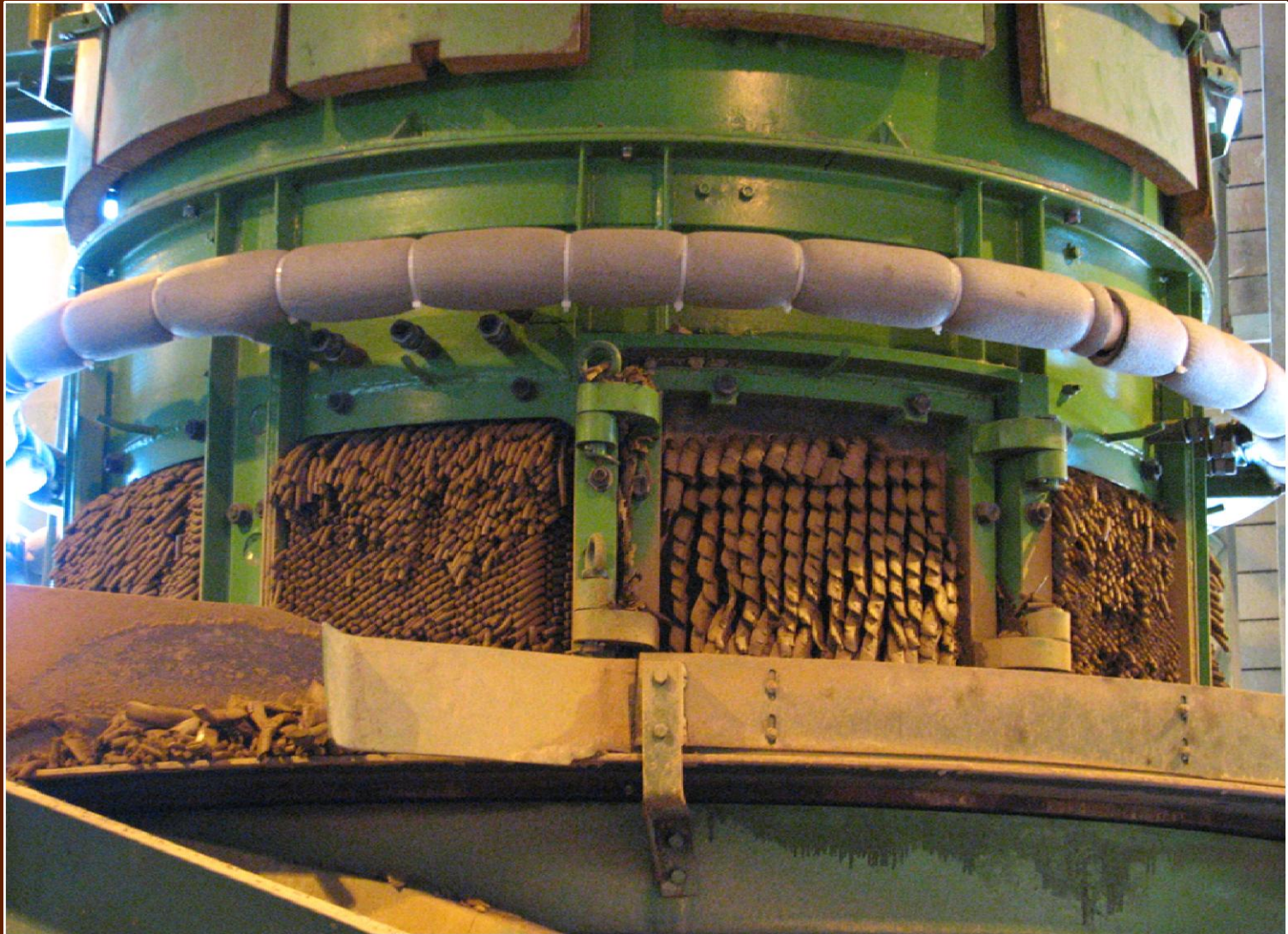

Kolový mlýn

Mísící zařízení

Protlačování keramického těsta

Odležování suroviny v odležárně

Dále se provádí propařování suroviny horkou párou a odvzdušnění těsta ve vakuové komoře šnekového lisu. Připravené plastické těsto má vlhkost 18 – 22 %.

4. Vytváření výrobků

- způsob tvarování se volí podle **tvaru** a **velikosti výrobku**, podle požadované **hutnosti** a **pevnosti**, podle požadavků na **rozměrovou přesnost**
- cihlářské materiály se vyrábí zejména:
ražením nebo **tažením**

Směs hlíny a přísad putuje k lisu

Keramika – cihlářské výrobky

Tažení je vlastně protlačování plastického těsta vhodně tvarovaným ústím lisu.

Vylisovaný pás cihel

Řezač cihel

Ražení je tvarování (přelisování) těsta do formy požadovaného tvaru. Vyrábějí se tak některé druhy střešních tašek.

5. Sušení výlisků

Snižuje se obsah vody v sušeném materiálu, jinak by v peci došlo k jejich porušení. Doba sušení se pohybuje podle typu výrobku v rozmezí cca 12 – 76 hodin. K sušení se využívá odpadního tepla z výpalu.

Sušárna

Komorová sušárna z části zavezená
výlisky k sušení

Vysušené cihly se
nakládají na vozíky

Vysušené cihly na pecních vozech

6. Výpal výrobků

Zahrnuje proces od **ohřevu** na požadovanou **vypalovací teplotu** a postupné **ochlazování** vypalovaného tělesa na teplotu okolí.

Doba výpalu se pohybuje v rozmezí 860 – 1050 °C po dobu 10 až 30 hodin v závislosti na typu výrobku.

V současnosti se v cihlářství používají zejména **pece tunelové**.

Tunelová pec a pecní vůz pro výpal výsušků

Kukátko do pece

7. Broušení cihel

Poslední fází je broušení výrobků a kalibrování na míru 249 mm.

Brousí se 90 procent produkce, zbylých deset procent je určeno na maltu.

8. Skladování a expedice výrobků

Po vypálení a ochlazení (případně po broušení) výrobky procházejí kontrolou kvality (vizuálně nebo poklepem).

Poslední etapou je zapáskování výrobků, paletování a balení do smršťovací fólie.

Kontrola kvality a expedice hotových výrobků

Cihlářské výrobky

- výrobky pro svislé konstrukce
- výrobky pro vodorovné konstrukce
- pálená krytina
- výrobky pro zvláštní účely